

Septembrie 2016

In amintirea lui Andrei Spitzer, prieten din adolescenta

Relly Shore Zacharias

In trecut, de zeci de ori m-am gindit sa astern pe hartie amintirile mele cu si despre Andrei Spitzer, dar niciodata nu am facut-o.

Cu timpul, amintirile se estompeaza, asa că simt că a sosit vremea sa o fac acum.

L-am cunoscut cind s-a mutat in clasa noastra la scoala evreiasca idiş (Scoala nr. 4) in clasele primare. Locuia foarte departe de scoala si era nevoit sa faca un drum lung cu tramvaiul spre scoala si inapoi, spre casa in fiecare zi.

Desi cu ceilalti colegi de clasa fusesem si la gradinita si ne inchegasem oarecum, Andrei a reuşit nu numai să se integreze, dar a devenit destul de repede unul dintre cei mai populari elevi din clasa, in special datorita caracterului sau placut si dorintei de a ajuta oriunde putea.

Spre deosebire de noi, ceilalti, care eram destul de alintati, aproape lipsiti de obligatii familiale, Andrei s-a evidentiat prin faptul ca era total devotat mamei lui, care insemna foarte mult pentru el. Cind am avut ocazia sa-i facem o vizita la el acasa, in casa lui ingrijita le-am cunoscut pe mama si sora lui si am inteles ca si ele il preţuiau foarte mult pe el.

Stiam ca se antreneaza la scrima, dar in marea lui modestie, nu prea povestea despre succesele lui in acest domeniu. Trebuie sa recunosc ca pentru majoritatea dintre noi care habar nu aveam despre sport, scrima ni se parea un sport dur care nu se prea potrivea cu firea lui "Spitzke" cel blajin si chiar firav. Pe atunci eu jucam ping-pong si Andrei ni se alatura din cind in cind, impreuna cu un prieten comun, un jucator cunoscut.

La sfirsit de saptamina se organizau petreceri, mereu in casa altui coleg, prin rotatie. Cu acest prilej le-am cunoscut si pe mama si sora lui Andrei si pot spune cu cîta bucurie priveau integrarea lui rapida in cercul nostru. Andrei era si un dansator desavirsit.

In liceu drumurile noastre s-au despartit.

Cind am emigrat in Israel - pe la inceputul anilor '60 - am citit in ziare, cu bucurie, despre performantele sale sportive, si m-am gindit nu o data sa reiau legatura cu el, insă probleme de adaptare si ulterior familiale m-au impiedicat.

Am stiut ca a facut parte din delegatia Israelului la Olimpiada de la München si am urmarit cu durere evenimentele tragice in care si-a pierdut viata împreună cu colegii lui sportivi.

Acum că se implinesc 44 de ani de la aceste tragice momente, am hotărît că a sosit momentul sa evoc figura dragului meu coleg meu de clasa.

Bineînțeleș că timpul e dusmanul memoriei, dar nu voi uita niciodata pe cel ce a fost Andrei Spitzer, un om cu un caracter deosebit și de o bunătate rară.

Fie-i memoria binecuvintată !

Traducere din ebraică de George Schimmerling

Articol despre Andrei Spitzer în Minipedia Iudaică Timisoreana

http://www.bjt2006.org/Minipedia_Iudaica_Timisoreana.pdf

Spitzer Andre (Andrei Spitzer)

(n. 4 iulie 1945, Timișoara – d. 6 septembrie 1972, München)

Maestru de scrimă și antrenor

Antrenorul echipei Israelului de la [Jocurile Olimpice de vară din 1972](#), unde, în [Masacrul de la München](#) comis de organizația teroristă palestiniană Septembrie negru, au fost uciși 11 sportivi israelieni, printre care Andrei Spitzer și Iosif Gutfreund, amândoi originari din Timișoara.

Note biografice

A început să practice scrima la Timișoara. Tatăl său a murit când avea unsprezece ani. În anul 1964, împreună cu mama sa, a făcut *alia*, a imigrat în Israel. Și-a îndeplinit stagiul militar în aviație, apoi a frecventat Academia Națională pentru Sport [Institutul Wingate](#), pentru a deveni profesor de scrimă. După absolvirea studiului devine unul din cei mai apreciați antrenori de scrimă la Wingate Institute. În anul 1968 a fost trimis la Academia națională de scrimă din Haga în Olanda pentru un stagiul de perfecționare. Se va căsători cu una dintre eleve sale, Ankie, cu care s-a stabilit la centrul olimpic de pregătire de la [Biranit](#), la frontiera cu Libanul. Două săptămâni înainte de începerea Jocurilor Olimpice s-a născut fiica lor, Anouk.

Masacrul de la Jocurile Olimpice de la München

Monumentele funerare la cimitirul Kiryat Shaul, Tel Aviv, Israel. 5 dintre sportivii asinați la München - Spitzer este primul din stânga.

Andrei Spitzer a plecat la München, la [Jocurile Olimpice de vară din 1972](#), cu delegația israeliană. A trebuit să se absenteze pentru două zile, pentru că fetița nou-născută a fost ospitalizată în Olanda, dar s-a grăbit să se întoarcă în satul Olimpic,

unde a ajuns la miezul nopții. La ora 04:10 opt teroriști palestinieni au intrat în blocul în care era cazată delegația israeliană. Teroriștii i-au împușcat pe antrenorul de lupte Moshe Weinberg și pe halterofilul Yossef Romano și au luat ostatici pe Spitzer și alți opt membri ai delegației sub amenințarea cu arme automate. Au cerut să fie eliberați 234 de palestinieni aflați în închisorile din Israel, cerere refuzată de guvernul israelian care adoptă de regulă o atitudine intransigentă față de teroriști, necedând presiunii. După 20 de ore de negocieri, ostaticii și teroriștii au fost transportați la aeroportul militar [Fürstenfeldbruck](#), cu promisiunea de a fi duși într-o țară arabă. Refuzând ajutorul forțelor de securitate israeliene, autoritățile germane au lansat o operațiune de salvare care a eșuat din lipsă de calificare. Toți ostaticii au fost uciși de teroriști cu arme de foc și grenade. În 26 septembrie 1972, în urma eșecului cu urmări catastrofale al forțelor de securitate germane, a fost înființată unitatea [GSG 9](#), specializată pentru intervenții antiteroriste.

Ankie Spitzer evocă ultimele amintiri legate de soțul ei:

(Plimbându-se în Satul Olimpic)... a remarcat câțiva membri din echipa libaneză și mi-a spus că voia să îi salute... I-am spus : "Ai înnebunit? Ei sunt din Liban!" Israel era în război cu Libanul pe atunci. "Ankie," mi-a spus calm, "tocmai despre asta e vorba la Olimpiadă. Aici pot să mă duc la ei, să vorbesc cu ei, să-i întreb cum se simt. Acesta e sensul Jocurilor Olimpice." Și așa și a făcut ... s-a dus la echipa libaneză și i-a întrebat "Ce rezultate ați avut? Eu sunt din Israel, cum v-a mers ?" Spre marea mea mirare, libanezii au răspuns, i-au dat mâna, au vorbit cu el și l-au întrebat ce rezultate au avut israelienii. Nu voi uita niciodată când s-a întors cu un zâmbet larg pe față. "Vezi, ce ți-am spus? Acesta e visul meu. Știam că așa va fi !"¹

Ankie Spitzer, văduva atletului ucis, a luptat ca guvernul german să se declare vinovat de neglijență criminală (În acest punct, a avut succes: în 2003, familiile victimelor primit suma de 3 milioane de Euro, semn că autoritățile germane și-au recunoscut vina) și pentru ca [IOC](#) (International Olympic Committee) să comemoreze victimele masacrului de la München în cadrul Jocurilor Olimpice, ceea ce IOC a refuzat să facă până astăzi.

Anouk Spitzer a devenit o atletă scrimeră ca și părinții ei. Ea a participat la organizarea Jocurilor Maccabi în Israel care, la fiecare patru ani, reunește atleții evrei din lumea întreagă.

În sfârșit, la Jocurile Olimpice de vară din Rio, 2016, s-a ținut o comemorarea în amintirea celor 11 atleți israelieni, victime ale actului terorist la München.

[Rio remembers Munich Olympics terror victims](#)

¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Andre_Spitzer